

MESELE

hormonların çok ötesinde

KEZBAN KARABOĞA

Bu hafta sonu herkesin dilinde "anne" kelimesi olacak. Tüm telefonların diğer ucu, tüm güzergahların sonu annelere bağlanacak. Çünkü malum olduğu üzere şu meşhur "mayıs ayının ikinci pazarı" yani Anneler Günü kutlanacak. Anne sevgisi tartışılmaz, karşılıksız ve uçsuz bucaksız bir sevgi annelik. Fakat gelin biz bu hafta anneliğin bilimsel tarafına bakalım. Annelik sadece hormonol bir durum mu? Süreç nasıl işliyor, aileye ne gibi görevler düşüyor bunları konuşalım...

DBE Davranış Bilimleri Enstitüsü'nden Klinik Psikolog Dr. Ayşe Bombacı anneliğin, anne sevgisinin bilimsel tarafını anlatmaya hamilelik sürecinden başlıyor. Bombacı, "Sevgi ve bağlanma hormonu olarak bilinen oksitosin seviyesi hamilelikle birlikte yükseliyor. Böylelikle bir anne aday, bebeğine olan bağını henüz daha ona hamileken güçlendiriyor" diyor.

Psikolog Dr. Ayşe Bombacı

ENDORFİN ETKİSİ

Bağlanmada etkili olan diğer bir hormonun doğum sancılarının arttığı son evrede salgılanan endorfin olduğunu anlatan Bombacı, mutlu annelerin daha az sorun yaşadıklarına da dikkat çekiyor. "Endorfin, bir ağrı kesicidir, morfin gibi sakinleştirici etki yaparak doğumu kolaylaştırır" diyen Bombacı, sancuların unutulmasını da yine bu hormona bağlıyor.

DOKUNSA BAĞLANMA DA GEREKLİ

Peki, tek başına hormonlar anne sevgisinin oluşmasında yeterli mi? Dr. Bombacı'ya göre bağlanmayla birlikte güçlenen anne sevgisi, duygusal ve fiziksel yardıma muhtaç dünyaya gelmiş bebeğin bütün ihtiyaçlarının karşılanması için gerekli koşulları sağlıyor. Bu nedenle annelerin algılarının güçlü ve keskin olduğuna dikkat çeken Dr. Bombacı, "Örneğin, bir anne, gece uykusundayken bebeğinin ufak bir kıpırtısında uyanır ve onun ihtiyacını karşılar. Bağın kuvvetlenmesi için anne ve bebeğin dokunsal bağına da ihtiyaç vardır" diyor.

Doğumdan önce başlayan anne-çocuk ilişkisi yaşamın sonuna kadar devam eden en uzun ömürlü sevgi türünü barındırıyor. Bilim insanları nedenini "**hormonlara**" bağlasa da mesele bunun çok ötesinde. Hamilelikte salgılanan oksitoksin bağlanmayı, doğuma yakın devreye giren endorfin ise sancuları azaltarak anneye yaşadığı sorunları unutturuyor. Sonuçta ortaya "**Anneler Günü**"ne kadar uzanan o sihirli bütünlük çıkıyor.

Daha kırılğan, daha hassas ve alıngan...

Gebelikte hormonların değiştiğini anlatan Kadın Hastalıkları ve Doğum Uzmanı Dr. Nuri Ceydeli, vücudun kendini doğuma hazırlamaya başlamasıyla anne adayının duygusal durumunda dalgalanmalar olacağını anlatıyor. Ceydeli, "Gebelik çok planlı değilse ve kişi ruhsal olarak bu süreçten hazırlanmamışsa birtakım sıkıntılar yaşanabilir. Anne adayının hormonlarının etkisiyle daha kırılğan, daha alıngan, daha hassas olur. Burada en önemli rol doktora, eşe ve aileye düşer" diyor.

Rahmi alınmış kadın da anne olabilir mi?

Bu arada güzel bir haber verelim: Araştırmacılar, yapay rahim geliştirdi. İlk testlerde başarılı olan buluş, dünyadaki milyonlarca prematüre bebeğin hayatını kökten değiştirebilir. Yapay rahim hakkında bilgi veren Kadın Hastalıkları, Doğum ve Tüp Bebek Uzmanı Op. Dr. **Seval Taşdemir**, "Rahmi alınan kadınlar için büyük haber bu. 22-23'üncü haftada anne karnında yaşama şansı olmayan bebekler için de öyle" yorumunu yapıyor.

